TRANSICIÓ ENERGÈTICA
LÍNIES DE FUTUR

CMES, 14 de novembre de 2026

El model energètic actual, basat en les energies fòssils (carbó, petroli i gas) i en l'urani, és insostenible i aboca el país i el món a un col·lapse energètic i climàtic si no es fa amb urgència i convenciment la transició a les energies renovables.

Amb la voluntat de contribuir a aquest important i decisiva transformació, on el territori tornarà a ser fonamental per a l'obtenció d'energia, l'associació CMES proposa treballar en les línies de futur que s'enuncien a continuació:

1. CONCERTACIÓ TERRITORIAL

S'han d'establir plataformes de CONCERTACIÓ TERRITORIAL sobre TRANSICIÓ ENERGÈTICA, especialment entre representants de territoris amb escreix de superfícies susceptibles de captació i representants de territoris amb dèficit d'aquestes superfícies. Aquesta concertació ha de partir del coneixement per part de la població posant l'èmfasi en la urgència de la situació actual i ha d'assegurar la justícia social vinculada a la transició energètica, tot garantint que ningú quedi enrere. En qualsevol cas, els poders públics han de garantir la governança del sistema per tal que aquest beneficiï sempre a tota la població.

2. EMPÈNYER LA TRANSICIÓ ENERGÈTICA

Cal impulsar decididament la transició energètica vers les fonts renovables amb el desplegament de mòduls energètics territorials autosostenibles tot prioritzant les zones ja antropitzades. Alhora, cal adequar el marc legal per regular aspectes com l'ús energètic en cobertes i solars, així com canviar l'estructura actual de preus de l'energia a fi de facilitar les inversions necessàries per al desplegament de les fonts renovables. També cal fomentar la creació d'empreses especialitzades en la implementació i gestió energètica que facin possible desenvolupar tot el potencial de la transició energètica.

3. FOMENTAR USOS EFICIENTS I ADEQUATS

Cal avançar vers la reducció del consum i l'estalvi promovent uns usos més eficients i adequats de l'energia i dels recursos (aliments, aigua, béns materials, serveis). Cal prestar una atenció especial a fer sostenible la mobilitat de les persones i el transport de les mercaderies, així com a minimitzar els residus i recuperar els materials.

4. TRANSFORMAR LES BASES DEL SISTEMA ENERGÈTIC

Les fonts renovables de l'energia tenen unes característiques molt diferents de les energies d'origen fòssil i nuclear; per tant, el pas d'un sistema a l'altre va molt més enllà d'una simple substitució de vectors energètics. Això obligarà a canviar aspectes bàsics dels comportaments humans i de les formes d'organització territorial, social i política. La ròtula entre el sistema energètic actual i les noves fonts d'energia són l'emmagatzematge i la gestió horària de l'energia (amb el desplegament en mòduls energètics territorials autosostenibles).

5. ADAPTACIÓ, MÉS ENLLÀ DE LA MITIGACIÓ

El canvi climàtic ja ha començat i, encara que els humans fóssim capaços d'aturar les emissions dels gasos amb efecte hivernacle, la seva incidència tindrà una inèrcia durant moltes generacions. Això vol dir que, a més de la mitigació (que per a nosaltres, també vol dir l'abandó dels combustibles fòssils per assegurar el futur energètic), cal avançar decididament en accions d'adaptació per fer front a efectes com l'alteració dels cultius, les onades de calor, els incendis, les inundacions o l'augment del nivell del mar. Aquesta adaptació ha de ser post-fòssil amb solucions proporcionades a la sostenibilitat dels recursos naturals disponibles.

6. IMPULSAR LA NOVA SOCIETAT

Tenim la preocupació per com difondre i impulsar la transició energètica i el canvi de societat que comporta. Caldria desenvolupar accions a dos nivells: per un costat, incidir a través del debat, la comunicació i la formació en fer que aquest missatge arribi a tota la població, especialment a les generacions que hauran de gestionar els canvis i viuran amb més intensitat les seves conseqüències; i, per altre costat, amb la creació d'agrupacions territorials que proposin i impulsin mesures concretes adaptades a les possibilitats de cada indret.